

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Újváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Deák Ferenc emlékezete.

Zalavármegye f. évi október hó 17-ikét, Deák Ferenc születésének századik évfordulóját nagy fia nevéhez méltó hazafias ünneppel fogja megülni s ennek a napnak maradandó emléket is akar állítani a nemzeti művelődés mezején.

Deák Ferenc nagy művével a békés fejlődés, a haladás alapjait rakta le. A politikában egyengette a kultura utjait, mert a művelődésnek sem a szolgaság, sem a belső harc nem barátai s mikor helyreállította a politikai és társadalmi békét, rámutatott arra az utra, amelyen a magyar nemzet igazán nagygyá és hatalmassá lehet.

A jövő fegyvere a kultura. Ez fogja egységessé tenni a nemzeteket, erősekké edzeni a népeket; ez vezeti az emberiséget hivatásának betöltéséhez.

Deák Ferenc emlékezetéhez méltó cselekedet lesz, ha megvalósul a vármegye által kiküldött bizottság törekvése, hogy egy tanulmányi ösztöndíj-alapot létesítsen s ezzel is szolgálja a nemzeti művelődés ügyét.

Zalavármegye közönsége a multban sok-

szor jelét adta áldozatkészségének, valahányszor a hazafiság nevében fordultak hozzá. Mindenki ismeri a nemesi pénztár keletkezésének történetét, az 1844-iki vármegyegyűlés eredményét, amikor a nemesség önként mondott le adómentességéről. A hazafias szellem, amely ezt a vármegyét mindig áthatotta, megnyilatkozott a válságos időkben s küzdelemre készen találta minden fiát.

A mai idők más áldozatokat követelnek. A művelődésért kell áldozatokat hoznunk, hogy egybeforradásunkat elősegítjük, erőnket neveljük. Minden kis áldozat egy porszem és a porszemek milliőiből ércnél maradandóbb emlékjel épül, amelybe el nem muló betűkkel lesz bevésve a magyar nemzeti kultura dicsősége.

Adakozzék mindenki tehetsége szerint Deák Ferenc emlékére alapítandó ösztöndíj alapra, hozza meg minden fia ennek a vármegyének a tehetségéhez mért áldozatot, mert ez az alap lesz a vármegye ünnepélyének legmagasztosabb jele.

A nagy férfi emlékezetére, emlékének és dicsőségének ünneplésére mondott szavak elhangzanak, az ünnep fényét a mindennapi élet szürkesége, a hazafias lelkesedést

a küzdelem egyformasága váltja fel, de a fiaink, unokáink javára rendelt alap a magyar kultura örökös eszköze marad s mindig hirdetni fogja, hogy Zalavármegye hogyan tisztelte nagy fiának emlékezetét s mennyire szívén viseli a jövő nemzedék, a haza, a művelődés szolgálatát.

Zalavármegye alispánja, mint az ünnepélyrendező bizottság elnöke az ösztöndíj-alapra való adományozásra a következő lelkes felhívással fordult a közönséghez.

»Ünnepre készül a magyar nemzet. F. évi október hó 17-én üli meg századik évfordulóját azon napnak, melyen a Gondviselés *Deák Ferencet* adta nekünk, hogy egyenes lelkével, lángoló hazaszeretetével, nagy tudásával, államférfiúi bölcsességével és lankadást nem ismerő tetterejével a legválságosabb időkben vezetője legyen nemzetének és jövődjének kulturális, gazdasági s politikai nagyságunk elérésére az alapot megvesse.

S Zalavármegye hűtlen lenne történeti multjához, ha nem járulna akkor a kegyelet ünnepi oltárához, mert hisz Ő — habár ősi alkotmányunk, szabadságunk és függetlenségünk elismerésének kiküzdésére irányított hazafiúi működésének a haza boldog-

TÁRCA.

Az agitátor.

Perzselő júliusi nap. Még a szunyog is elül a fű tövében, nem bírja a meleget. A levegő nehéz és fojtó. Az aratók arcára kiült a kín. Hihetetlen mennyiségű vizet isznak, de csak alig néhány percre csillapodik a belső forróság. Akkor megint isznak, az asszonyok versenyt a férfakkal. Nem beszélnek, csak itt-ott hallatszik egy-egy sóhajtás vagy szitok a nagy meleg mián; a düh egy bizonyos nemével csapják végig a kaszát a dús kalászon, nem látnak, nem hallanak, igazán esoda, hogy az éles kaszával kárt nem tesznek egymásban.

Valami csendes zümmögő hang vegyül bele a munka némaságába; harangszó. Nagy András fölemeli a kaszát:

Huja!

Dél van. Az emberek abban hagyják a munkát, megindulnak az árokpárti ákácok felé. Ott tartják az elemőziát. Leheverednek az aszott fűre, de nem az árnyékba, mert az nincs. S előkerül a kis batyukból az étel: kenyér, szalonna, paprika, hagyma. A fiatalabbak is megtértek az új vizszállítmánnyal. Akinek asszonya van, melléje ül, egy-két legény is elhelyezkedik egy-egy leányzó körül. Esznek, közbe megindul a beszél-

getés. Gyéren folyik ajkukról a szó, immel-ámmal esznek, a nagy hőség elveszi az étel után való vágyakozást.

Csak egy ember ül külön, valami husz lépésnyire a többiektől. Magas, erős, barna ember, apró, égő szeméből sugárzik az értelem. Különbözik a többiektől abban is, hogy nem gatyva van rajta, hanem nadrág, igaz, hogy kopott és rongyos. De a munkába ilyen kell.

Szabó Lajosnak hívják. Nyole esztendő előtt került el hazulról s a tavasszal hozták haza zsuppon Budapestről. Nem hogy valami rossz ember lett volna, hanem fölesapott szociálistának. Valami gyűlést tartottak a munkanélküliek és Szabó Lajos volt az egyik szónok. Olyasvalami szaladt ki a száján, hogy le kell rombolni a képviselőházat. Ezért elitelték övénapra és hazatoloncolták őt mindörökké városból.

Szabó Lajos, ahogy haza jött, ropogtatult volt keseredve. Utan utfélen szidta az urakat, de meg a papokat is. Az emberek eleinte nagy lelki gyönyörűséggel hallgatták, de a mikor a káplán kipredikálta, hogy elkárhozik az a lélek, aki Szabóval barátkozik, egyszeribe megváltozott a hangulat. Kerülni kezdték a nagyvárosból jött embert és amikor a szolgabíró is magá elé citáltatta s nem eresztette haza egy hétig, teljesen elfordultak tőle. Hogy-hogy nem, valaki kisütötte róla, hogy az ördöggel is cimborál, az

szállta meg a nyelvét, azért tudja a beszédével meghódítani az emberek veséjét. Mert Szabó Lajos értette a beszéd módját, ha megeredt a szó ajkáról, olyan volt az akár a tüzes eső. Az emberek úgy érezték, hogy kapát, kaszát kell ragadniok és neki menni az uraság kastélyának

És szomorú napok virradtak az agitátorra. Elment volna a falujából, de hova? A község határából nem volt szabad kimozdulnia, aztán meg nagy a nyomoruság odakünn is. Munkát azonban nem kapott sokáig. Naphosszat ott hevert öreg anyja viskójában a szalmán, vagy az udvaron az eperfa alatt. És bámulta a szállongó fellegeteket. Napok multak el anélkül, hogy szólt volna. Kihez is, mit is beszéljen itt ebben a fészekben, ahol még az ördögben is hisznek. Végre is megunta a krumplit, érezte, hogy elbágyad a teste a rossz táplálkozástól és munka után nézett. Aratási idő volt, égető szükség a munkás kezekre s az uraság felfogadta.

Külön dolgozott a többiektől, napok óta szavát sem hallották.

Ugy látszik, megjavult, mondta a káplán úr, mikor hirül hozták neki, hogy az agitátor milyen csendes ember lett.

S ahogy most ott ült az égető napsugárban, egyedül, elhagyottan, Szabó Lajos szívében tiszteres erővel támadt fel a gyűlölet a világ ellen. Jól hallotta, a többiek róla beszéltek. Nagy András vitte a szót:

ságáért hevülő nagy lelke éltető melegétől átlengett megnyilatkozásai és vívmányai nem csak vármegyéje, sőt nem is csupán hazája, hanem minden szabadságszerető nemzetnek közös kincseit képezik is, — zalavármegyei régi családból, Zalavármegyében, Söjtör községben született s ennél fogva mindenekelőtt a mienk!

Az említett napon tehát isteni tisztelettel és nagy hazánkfíának vármegyénk hálás közönsége által a vármegye székhelyén ércből emelt szobra megkoszorúzásával kapcsolatosan ünnepi közgyűlést fogunk tartani.

Ha azonban a nemzetek fiaik dicsőségében saját erkölcsi nagyságukat is szemlélhetik; ha a nemzeteknek nagy fiaik iránt érzett tisztelete, hálája és elismerése ösztönzésül szolgál a legkésőbbi utódoknak is; ha a haza körül halhatatlan érdemeket szerzett nagy honfű iránt táplált kegyeletünket Ő hozzá méltóan akarjuk kifejezni: ünnepi közgyűlésünkben oly intézményt kell létesítenünk, a mely hivatva legyen ércnél is tartósabban hirdetni a hazafiui erények mintaképeit, vármegyénk nagy szülöttének, *Deák Ferencnek* a nevét és nagyságát, míg magyar szív dobog, magyar szó hangzik és magyar műveltség virágozik e hazán!

Hogy mi legyen ez az intézmény: Ő maga mutatta meg félreismeretlenül a saját életével, a melyet komoly tanulással és munkával töltött be azért, hogy hazájának szolgálhasson.

Ennélfogva oly tanulmányi ösztöndíjat kellene alapítanunk, amely egy vagy több megyebeli szegényebb sorsu jó tanuló és jó erkölcsű fiúnak a magasabb kiképzést és azt, hogy tevékeny, hasznos polgára legyen a hazának, elősegíti.

— Nono, akasztófa lesz a vége. Aki az urakkal ujjat huz, elpusztul, mint a kóró.

Szabó Lajos fölkelt helyéről s beljebb vonult az akácok közé. Nem akarta hallani, mit mondanak róla földieik, akiket utált. Mert fölförhat benne a düh és akkor bolondot csinál. Talán agyon is ütök. Bevonult a törpe fák sűrűjébe, leheveredett a száraz, poros földre. Azon gondolkodott, hogy mi lesz vele. Itt meg nem élhet. Hej, legjobb lenne nem is élni . . .

Asszonyi hang ütötte meg a fülét. Leányzó volt, szőke, sovány, a korai sok munkától megöregedett. De nyájas, behizelgő volt a hangja.

— Lajos, szólj, Szabó Lajos!

Az agitátor megvető pillantást vetett a leányra.

— Mi kell, Trézsi?

— Semmi, csak eljöttem. Ugy-e szabad magam mellé ülni.

— A férfi vállat vont.

— Mit akarsz?

— Semmit.

Lekuporodott a legény mellé.

— Én nem vagyok olyan mint a többi, mondta.

Én nem félek magától.

— Bánom is én, ha félsz is.

— Tudom, hogy nem bánja, sóhajtott a leány.

Szabó Lajos fölnézett. Két könyesepp esillogott a leány szemében. Az agitátor ellágyult.

— Hát mit akarsz velem? Elég nekem a magam baja.

Az Ő nevét viselő ily tanulmányi ösztöndíj lesz a legsikeresebb buzdítója vármegyénk ifju nemzedékének arra nézve, hogy az Ő nyomdokait követve, önzetlenül szolgálja honát, tanulni, dolgozni küzdeni és áldozni tudjon annak üdvéért és megtanulja az Ő életéből, hogy mi az a honszeretet: hogy az nem tud mást, mint a hazát szeretni; hogy annak nincsenek különböző fokozatai, mert aki nem tett meg mindent hona javára, az nem tett semmit sem és aki nem adott oda mindent a haza oltárára, az mindent megtagadott.

Hogy az ige testté váljon: azon kérelemmel fordulok vármegyém hazafias közönségéhez, hogy a magasztos eszme megvalósításához szükséges alapra adományokat gyűjteni és adakozni sziveskedjék.

Az adományokat »Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj« címen a vármegye alispánjához Zalaegerszegre — és azon célból, hogy a megfelelő előintézkedések kellő időben megtehetőek legyenek — legkésőbb augusztus hó 31-ig beküldeni kérem. Hazafias üdvözléssel: Zalaegerszegen, 1903. évi június hó 10-én. Csertán Károly Zalavármegye alispánja, mint az ünnepélyrendező bizottság elnöke.

Tanév végén.

Vége a tanévnek. Bezárják az iskolákat, pihenni szélednek a tanítók és tanulók. — Egy elmúlt tanév eredményeire tekintenek vissza a szülők. Ez az eredmény pedig többé kevésbé kielégítő. Iskoláink színvonala folytonosan emelkedik s ehez képest javul az az értelmi fok is, melylyel az ifjuság azokból kikerül. Ez pedig nagyon fontos eredmény s örvendetes haladás. A megélhetés gondjai mindig súlyosbodnak s így csak természetes és ésszerű, ha az iskola az életre neveli az ifjuságot.

Az utolsó évek tanügyi reformjai arról győzték meg benünket, hogy a gyakorlati élet köve-

— Ugy-e, nem kellek magának?

— Nem, mondta durván Szabó Lajos. És ha kellenél, akkor se kellenél.

Trézsi babám bámult a legény szemébe.

— Mert nekem nem való asszony, magyarázta annak.

A leány nem felelt, lehajtotta a fejét és a könyvek egymás után peregetek le arcáról.

Az agitátor végig heveredett a földön és behunyta a szemét. Ime, egy teremtett lélek, aki ragaszkodik hozzá, holott a többiek kiteszítetták, mint a veszett kutyát. Szereti az bizonyos. Nem először környékezi meg, de mindannyiszor goromba szóval elutasította. S mégis mint a hí kutya, minduntalan visszatér. Aztán nem is olyan szegény leány. Ha férjhez megy, kijár az apai jussa, a félsessió, meg a félház. Az anyja után is maradna valami. Mindjárt volna becsülete a faluban. Akkor nem is járna többet napszámba. Gazdálkodna a sajátján.

— Aztán eljőnnél hozzám? Kérdezte inkább öntudatlanul.

— Óh Istenem! sóhajtott a leány.

— Eljőnnél?

— El.

— Nohát majd vasárnap eljövök hozzátok, felelte Szabó gyors elhatározással. De most eredj. Nem akarom, hogy hamarabb kitudódjon.

— Eredj, sürgette, amikor látta, hogy az ujjongó leány lassan mozog.

telményei mind szélesebb medret vájnak maguknak oktatási rendszerünkben. Reform reformot követ, amelyeknek ugyszólván kivétel nélkül az az irányzatuk, hogy ezt a célt a megvalósuláshoz közelebb vigyék. Az iskolák tanterveinek és tanítási rendjének az eddigi alapoktól eltérő megállapítása, illetőleg megváltoztatása csak ebből az okból történik.

A középiskolák ma már inkább az életnek kezdik nevelni az ifjuságot. Még nem is olyan régen szent és sérthetetlennek tartott pedagógiai elvek romokban hevernek s ezek helyén diadalmasan feltámadt a gyakorlati oktatás elve. Szemlátomást az a törekvés hatja át közoktatásügyünk vezetőit, hogy az iskola ne csupán elvont tudományok ismeretére tanítson, hanem hogy igazi előkészítője legyen az életnek s hogy megkönnyítse a pályaválasztás és uttörés nehézségeit.

A pályaválasztás kérdése évről évre megújuló súlyos feladat és kötelesség, mely gyötrően nehezedik az aggódó és a gyermekük jövőjén töprenkedő szülők lelkére.

A pályaválasztás kérdését nem kell s nem is szabad a szülők előtt az ugynevezett magasabb társadalom politikai, nemzetgazdasági szempontból tárgyalni. A kormány feladata, hogy ezeket a magasabb szempontokat szolgálja. A szülők nem a magasabb szempontokat, hanem gyermekeik jövőjét tekintik s első sorban fiaik megélhetését akarják biztosítani.

Az anyagelviség korát éljük. Mindenütt és mindenben a reális, kézzelfogható érték a döntő tényező. Ideális törekvéseknek a korszellem nem kedvez s talán nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy csak a gyakorlati pályáké a jövő. A tudományos pályák értéke mintha aláhanyatlott volna, amiben valószínűleg sok része van annak is, hogy nem rátermett, tehetségtelen, vagy éppen könnyű életet hajszoló elemek léptek nagy számmal a tudományos pályákra.

Amig azt látjuk, hogy a gyakorlati pályákon levők tekintélye örvendetesen gyarapszik, addig ma már a tudományos pályákra való özőnlés is valamivel alább hagy. Ez egyelőre a változás és bizvást mondhatjuk, a visszahatás eredménye. És ezt nemcsak a társadalom életében, hanem a hivatalos oktatási körök munkálkodásában is megfigyelhetjük. Az élet gyakorlati céljainak szolgálata az iskolákban tért hódított nemcsak a testedés rendszeressé tételével, egyes gyakorlati tárgyak bevitelével, hanem az oktatás egész irányával és rendszerével.

A társadalom készséggel s elismeréssel hajlik meg az új irány és annak előmozdító előtt, mert azt reményli, hogy egy megváltozott oktatási rendszer kiküszöbölje azokat a hibákat, amelyeket a mostani nemzedék ismereteinek hiányos és gyakorlatiatlan voltában érez.

Kezet nyujtott és a leány elment. S ahogy az agitátor utána nézett, úgy rémlett neki, mintha az a piros keszkenő, ami a leány nyakán lógott, nagy-nagy vörös zászlóvá változna. Olyant horzó Pesten, amikor kivonultak az elvtársak. A zászló lengett, lobogott a szélben és ő teletüdővel ordította:

— Éljen a forradalom!

— Éljen, dörögte vissza ezer hang.

Ó, az volt a szép idő! Hogy üvöltözött a tömeg! amikor ő beszélt! Hogy emelték a levegőbe. . . !

Vége, vége!

Az agitátor föllállt. Nagy teste kilátszott a törpe akácokból. Ragyogó szemmel nézett nyugat felé: ott van a nagy város, ott csinálják meg a szabadságot! Ott az ő helye, ott a világoosság, amely még csak kezdődik, de el fogja árasztani a földet. Ott az ő elveszett paradicsoma.

És az agitátor kirohant a bokorból. Fölkapta kabátját, körül sem nézett s futó lépésben indult nyugat felé. Az emberek csodálkozva néztek utána. Hova megy?

Vissza a városba. Szónokolni, izgatni, lobogtatni a vörös lobogót. Vissza fogják ugyan toloncolni, de ő ismét vissza fog térni oda, ahol elemében érzi magát. Mint a hal a vízben. És vissza fog térni százszor.

A jövő nemzedéket különbnek szeretnénk látni önmagunknál. Legyen erősebb, megállapodottabb, mert — ne tagadjuk — a mai kor férfiai között aránylag kevés követendő példája van a jövő nemzedéknek. Az életviszonyok rohamos átalakulása nem azokat a képességeket és tulajdonságokat fejlesztette ki, amelyek fölülmennek az embereket a középszerűség színvonalán. A közérköles, a közszellem satnyább; a puhaság, az önzés háttérbe szorították az előkelőbb lelki tulajdonságokat.

Életünk és életmódunk teljesen megváltozott s ezekkel a változásokkal számolnia kell az iskolának is, amelynek több nevelő hatást kell gyakorolnia az ifjúságra, mint a múltban, amikor csak az ismeretek terjesztését tekintette feladatának. Ma már nem annyira az a legfontosabb, hogy az iskola tudóst neveljen, mint az, hogy az ifjúság jellemének képzésére hasson. Az életnek edzett férfiakra több szüksége van mint tudósokra.

Az ifju, aki az iskola falai közül gyakran minden átmenet nélkül belekerül a kegyetlen kenyérharcba, tiszta fogalmakkal bírjon az életéről, jogairól és kötelességeiről, az élet követelményeiről és céljáról.

Gyermekeinkre nagy feladatok várnak. A jövő nemzedék idejében alakulnak ki végleg az emberi jogok, s ezt a kialakulást hosszú idők forrongása előzi meg, amely talán századokra új irányt fog adni a fejlődésnek. Társadalom és egyén más külső és belső formát fog felvenni. Az események gyorsan torlódnak egymásra s előkészítik a jövőt.

Erős és öntudatos népnek kell annak lenni, amely az átalakulás munkájából ki tudja venni a részét. Erősebb nemzedéknek kell utánunk jönni, amely edzettebb, ellenállóbb. Az erőt fejleszteni kell s ezt a fejlesztést az iskolában kell kezdeni, amely nemzetek jövőjét és boldogulását, a nemzeti kulturát viheti előbbre, ha öntudatosan nevel és bölcsen tanít.

Tanítói továbbképző tanfolyam.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter által a csáktornyai áll. tanítóképző intézetben ez évi július hóban rendezendő tanítói továbbképző tanfolyamra államsegélyvel következő tanítók vétettek fel:

Popcska Gergely Brassó (Brassó megye), Náday Elek Herkules fürdő, Kákossy Ödön Tótszentmárton (Zalamegye), Kovács Béla Marezali (Somogy megye), Fandl János Dobrafalva (Vas megye), Ráza János Zólyombrezó (Zólyom megye), Nemes István Tótszerdahely (Zalamegye), Kilar Károly Söjtör (Zalamegye), Gáspár Gyula Gyala (Somogy megye), Bobornik László Kúndorozsma (Csongrád), Imreh Arnold Mezőtur (Szolnok megye), Gáspár Gyula Nagyjác (Nyitra), Stefflik Endre Mogyoród (Zólyom megye), Pista Zsigmond Hódmezővásárhely, Popán Aurél Bartafalu (Szatmármegye), Fabrici Samu Gölniczbánya (Szepes megye), Báder Henrik Németújvár, Virág Sándor Szentgróth-polgárváros (Zalamegye), Sámson József Győrsziget (Győr megye), Pálies Gergely Zsebely (Temes megye), Bognár Kálmán Dobronak (Zalamegye), Péter Izsák Kisbacsón (Udvarhely megye), Dénes Lajos Somogyberzence (Somogy megye), Szabadffy Szaniszló Kuzmicz-Vitkócz (Nyitra megye), Tóth Pál Kiscsány (Baranyamegye), Sztojacsics Szilárd Ó-Sztapár (Bács megye), Vaszary Kálmán Keszthely (Zalamegye), Tólos Gergely Árdány (Beszterce-Naszódmegye), Bakk Atilla Hidvég (Háromszékmegye), Seidl Gyula Sósmező (Háromszékmegye).

Saját költségükre a következő tanítók vétettek fel:

Berényi Miklós Lenti (Zalamegye), Vendler Viktor Udvarnok (Zalamegye), Terenta János Muraszentkereszt (Zalamegye), Vaszilcsin György Vagasvatta (Pozsony megye), Tell Béla Felpécz (Győr megye), Szabó János Drávaszontmihály (Zalamegye), Pataky József Csáktornya (Zalamegye), Márkus Kálmán Rákospalota (Pest megye), Müller Ferenc Nagykőrű (Szolnok megye), Lénárth Imre Szarokó (Sopron megye), Menecsey Károly Csáktornya (Zalamegye), Kiss Károly Kőszeg (Vas megye), Horváth László Németpárdány (Torontálmegye), Honfi Lőrinc Zrinyifalva (Zalamegye), Fodor Ignác Solt (Pest megye), Klein Vendel Józsa (Pozsony), Humay Nándor Mindszent (Csongrád), Gyarmati János Jánosháza

(Vas megye), Fekete Géza Ganicsa (Zalamegye), Baicska Gyula Bilke (Bereg megye).

A tanfolyam átöleli a szociál pedagógiát, a beszéd- és értelemgyakorlatok tanítását, a gyermeknevelésmódot, ifjúsági irodalmat, az ifjúsági könyvtárakat, az ifjúsági egyesületeket, a népkönyvtárakat, az alkoholizmus elleni intézkedéseket, a magyar irodalomtörténetet, a hazai történetet, földrajzot, a gyermek psychológiát, a gyermekápolást, gyermek gondozást, a közgazdasági tantárgyakat és a gyakorlati tanítással járó összes teendőket.

A kézi munkára nevelő országos egyesület részéről tanítási előlekből megbízott kiküldött fog részt venni a tanfolyamban; végül az országos magyar alkohol ellenes egyesület kiküldöttje fog előadásokat tartani az alkohol káros hatásáról.

Hivatalos-rovat.

Részben a nyári meleg időben felléphető »ebvés« betegség megelőzése, részben pedig Zalaegerszeg város ebtartási szabályrendeletének pontos végrehajtása céljából felhívom a város t. közönségét a következőkre:

1. Minden eb, utca s más nyilvános helyen, a városi ebadó fizetését igazoló bádóg védőjeggyel látandó el.

2. Nagyobb ebek (dogge, szelindek, bernáthegei stb.) utcára s más nyilvános helyre csak szájkosárral ellátva boesáthatók.

3. Szálloda, vendéglő, kávéház, kávéház és étkező helyiségekbe ebet vinni tilos.

4. Idegen ebről a védőjegy eltávolítása vagy eltulajdonítása a legszigorúbban fog büntetettetni.

5. Az ebek gyanus megbetegedése a rendőrkapitányságnál vagy állatorvosnál haladéklalanul bejelentendő.

Felhívom a város t. közönségét, hogy az itt felsorolt intézkedéseket annál is inkább tartsa be, mert azok be nem tartása kihágást képez s részint a 11096/890. sz. városi szabályrendelet 19. és 20 §-a, részint az 1888. évi VII. t.-c. 150. §-a alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén megfelelő elzárással fog büntetettetni.

Együttal felkérem a város t. közönségét a nyomozás megkönnyítése és a közérdek szempontjából, hogy az ebvédjegyek eltávolításával vagy elidegenítésével gyanúsítható egyének kilétét — esetleg bizalmas uton is — a rendőrhatalommal közölje, hogy a megtorló intézkedések megtehetőek legyenek.

Zalaegerszeg, 1903. június 22.

Csentericz Béla
r.-kapitány.

Hirek.

Az új zalavári apát. Ó felsége Koller Miksa pannonhalmi főmonostori perjelnek Szent Adorján vértanúról nevezett zalavári apáttá történt kinevezését jóváhagyta.

Adomány. A Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj-alapra Lázár József (Zalaszegvár) 10 koronát adományozott.

A pénzügyi hatóságok hivatalos órái. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál a hivatalos órák f. évi július hó 1-től kezdve augusztus hó 31-ig bezárólag hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 9—11 óráig fognak tartani.

Irnoki áthelyezés. Az igazságügyminiszter Lisziák Jenő perlaki járásbírói irnokot a nagykanizsai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Pénzügyi áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Bihari Lajos tapolezai és Kovács József székelyhídi adótiszteteket kölesönösen, valamint a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősnél üresedésben volt számellenőri állásra Szentpétery Sándor székelyudvarhelyi számellenőrt áthelyezte.

A zalaegerszegi osztálymérnökség létszámát a m. kir. államvasutak igazgatósága leszállította mert a keszthelyi osztálymérnökség szervezése folytán egy beosztott mérnök itt feleslegessé vált. Ennek folytán Frank Márk mérnököt, aki Zalaegerszegen sok jóbarátot és tisztelt szerzett magának, Veszprémbe helyezték át.

Gyászhir. Rigó Ferenc zalaegerszegi orvos meghalt Budán e hó 20-án 58 éves korában.

— A megboldogult évtizedekig szolgálta a közegészségügyet s humánus bánásmódjával, gondosságával nemesak orvosa, hanem vigasztalója is volt betegeinek. Évekkel ezelőtt súlyos betegségbe esett, amely gyógyíthatatlan agybántalommal fokozódott s a nagy beteg hosszú ideig volt lakója egy fővárosi szanatóriumnak, míg a halál megváltotta szenvedéseitől. Özvegye, szül. Krizmanits Emilia az elhunyt földi maradványait haza hozatta s itt helyezték örök nyugalomra f. hó 24-én. — Kászonyi Irma meghalt 5 1/2 éves korában Zalaegerszegen. A kis halott gyászt borított Kászonyi Mihály polgári iskolai igazgató és Udvardy Ignác felső kereskedelmi isk. igazgató, lapunk társszerkesztőjének családjára. Az egyik szeretett leánykáját, a másik szép kis unokáját temette el. Rövid ideig élt a földön, mégis betölthetetlen irt hagyott maga után szülői szívében. A gyermek az élet virága s a korán elhervadt bimbó sok reményt visz magával és a megmérhetetlen szülői szeretet, amely körülvette, a sirhalom felett mérhetetlen fájdalommal változik. Enyhítse a fájdalmat az általános részvét, amely a kis koporsót s a szülőket kísérte.

Uj osztálymérnökség Keszthelyen. A Keszthely—tapolezai h. é. vasut megnyitásával a máv. igazgatósága Keszthelyen új osztálymérnökséget letesített, melynek vezetőjeként Stein Márton, a kaposvári h. é. vasut osztálymérnökét áthelyezték, továbbá ugyanoda helyezték még át Szombathelyről Vogel József segédmérnököt. Az új osztálymérnökség hatásköre alá tartoznak a Bobalatonszentgyörgyi és Zalaszentgrót-balatonszentgyörgyi h. é. vonalak.

Választás. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesületének választmánya folyó hó 22-én megtartott rendes ülésében az üresedésben jutott tisztiállásokat következő eredménnyel töltötte be; titkár lett Neumann Albert, jegyző Kardos Jenő, háznagy Réti Pál, számvizsgáló Eiland Zsigmond s választmányi tag Rosenberg Vilmos.

Sümegek képviselőtestületének Pozsonyi József városbíró elnöklésével tartott gyűlésén tudomásul vették a közigazgatási bizottságnak intézkedését, melylyel a képviselőtestületnek a bába fizetésére vonatkozó határozatát feloldotta s a bába fizetését évi 200 koronában állapított meg. Hasonlóan tudomásul vették a közbirtokosságnak határozatát, mely szerint a legelőnek átírása végett pórt indítanak. — Felolvasták a vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, mely szerint a zárda ügyében a veszprémi püspökkel kötött régi és új szerződés között lényeges különbségek vannak, amelyek elfogadhatlanok.

A gyorsabb lebonyolítás végett a miniszter kiküldötteiből, a veszprémi püspök és a város képviselőjéből álló ankett intézkednék szóbeli tárgyalás alapján a különbségek elosztása tárgyában. A képviselőtestület a maga részéről ezen tanácskozásba Eitner Zsigmond országgyűlési képviselőt küldte ki. A város alkalmazottjainak fizetésemelés tárgyában benyújtott kérvényét, tekintettel a jelen volt képviselők esekély számára a jövő gyűlésre halasztották. — A kórházi bizottság előterjesztésére a kórház 14 ágját 24-re emelik s azok beszerzésével a kórházi bizottságot megbízták.

Beiratás. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1903/4-ik iskolai évre szóló előzetes beiratás június 30-án és július hó 1. és 2-ik napján történik d. e. 8—10-ig az igazgatói irodában. A jelentkező növendék iskolai bizonyítványának átadása mellett tiz korona felvételi díjat tartozik fizetni. Az előzetes beiratást ajánljuk az alsó osztályba belépni kívánó növendékeknek, mert a múlt évben is több tanulót kellett visszautasítani, amennyiben egy-egy osztályba 45 növendéknél több fel nem vehető. Zalaegerszeg, 1903. június 25. A felsőkereskedelmi iskola igazgatósága.

Meghívó. A nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter úr ó exelentiája az országos meteorologiai és földmágnességi intézet jelentésére hivatkozva, egy rendkívül fontos rendeletet adott ki, a viharágyzásra vonatkozólag azzal az utasítással, hogy annak tartalmát az érdekeltekkel közöljem, s a rendelet értelmében eljárjak. Mivel a jég elleni védekezésnek itt a határszélén, különösen Felsőmuraközben és a vele e tekintetben szoros összefüggésben levő alsólendvai hegylánra nézve nagy fontosságot tulajdonítok,

1. a viharágyuzásra nézve ezen kibocsátott rendelet, és a meteorológiai intézet szakvéleményének megbeszélését; a viharágyuzás eddig tapasztalt eredményéről szóló vélemény nyilvánításainkat, és különösen a további teendőkre vonatkozó határozatainkat egy értekezlet határozatába óhajtom összefoglalni, miért is tisztelettel kérem az ügy iránt érdeklődő nagyrédemű gazdaközönséget, hogy f. hó, azaz június 29-én délután 3 órakor *Stridón* tartandó viharágyu értekezleten minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjék. Csáktornyan, 1903. június 23-án. Hazafias tisztelettel Ülicsny Károly m. kir. szől. bor. ker. felügyelő.

Darnay muzeum a kassai Rákóczi kiállításon. A kassai Rákóczi kiállítás, melynek Darnay Kálmán egyik alelnöke, június 26-án nyílt meg, melyen e korba vágó gazdag anyagával részt vesz Darnay Kálmán sümegi muzeuma is. A nagy gyűjtemény 18 vasuti ládában a napokban indult utnak külön vasuti kocsiban. A kiállítási bizottság június 13-án tartott ülésén, a bejelentővek alapján elhatározta, hogy a kiállítás keretében ugyan, de külön bejárattal Darnay termet rendez be, melynek rendezésével Hoffmann Arnold kassai theologiai tanárt, a kiállítás főtitkárát, bizta meg. Az utnak indított ládákban van Apafi Mihály erdélyi fejedelem díszfegyverzete, a Zrinyi-féle nagybecsű löportartón kívül gazdag sorozat harci fejsze, csákány, fokosból, magyar és török buzogány gyűjtemény. Két török lovassági üst dob, Ibrahim basa paripájának aranyozott ezüstveretes kantárja. Kard sorozat között a Beresényi-féle díszkard, tőr, lándzsa, sarkantyú, kengyel, zablá, lópatkó gyűjtemény. Keleti izlésű, puskák, pisztolyok, sisak, lánc és vaslemez-vértek a XVII-ik századból. Alabárd sorozat. Tábori üst és kulacs. Lakat és kules gyűjtemény Tátika és Sümeg várából. Változatos sorozatot képez a tűzverő acél gyűjtemény, ehhez a csoporthoz való, egy pipa gyűjtemény a török járom idejéből, és egy magyar díszajtó pipa, melyen Szigetvár ostroma van kifaragva. A küldeményben van ágyu 96 ágyugolyóval, néhány török handsár és rablánc. Egy forgatható üveg állvány fogja bemutatni a magyar történet összes kimagasló alakjainak eredeti kéziratait, Zrinyi Miklós a költő, Cserey Mihály, Verbőczy István, Oláh Miklós primás kéziratain kívül teljes sorozat van a habsburg-házi uralkodóktól és erdélyi fejedelmek és kiváló hadvezérektől. Lesz még a Darnay teremben több selemre festett halottas cimere, néhány himnusz. Templomi kelyhek és egyéb felszereléseken kívül, gazdag gyűrű gyűjtemény és pénzgyűjtemény, mely a XVI., XVII. és XVIII. század elejéig forgalomban levő aranyak és tallérok sorozatát mutatja be. A kiállítás szeptember 20-ig tart, így a nyári hónapokban, a sümegi muzeum nagy számú vidéki látogatói nem gyönyörködhetnek a Rákócziak korát felölelő emlékekben.

A buza, rozs, árpa és zab várható termésének kimutatása a földművelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések alapján vármegyénk területén f. hó 10-én: *buzával* bevetettek 92.549 kat. hold területet, átlagos termés egy holdra 6.479 q, összes várható termés 598.900 q; *rozs- és kétszeressel* bevetettek 84.547 kat. holdat, átlagos termés egy holdra 5.46 q, összes várható termés 462.000 q; *árpával* bevetettek 34.773 kat. hold területet, átlagos termés egy holdon 6.55 q, összes termés 227.900 q; *zabbal* bevetettek 22.589 kat. hold területet, átlagos termés egy holdon 5.87 q, összes várható termés 132.600 q.

Nyilvános köszönet. Breisach Sámuel ur, könyvkereskedő és könyvnyomda tulajdonos, a zalaegerszegi iparos-tanone iskolai tanulóknak június hó 21-én tartott záróvizsgálatok alkalmával 12 darab jutalomkönyvet volt szíves kiosztani, melyért hálás köszönetének ad kifejezést az ipariskolai tantestület.

Horvát izgatók. Csáktornyáról írják, hogy a Muraközben itt ott még mindig felbukkanik egy horvát izgató. Ezek az emissariusok olyan ügyesek, hogy rajta nem kaphatják magukat, rendesen valami üzleti ürügy alatt járnak kelnek. A csendőrség néhány gyanús alakot letartóztatott, akiknek illetőségi helyét sem lehetett megállapítani. Az egyik varasdiának, de igazolni egyik sem tudta magát. A borkereskedőről kisült, hogy egyik koresmából a másikba vezette magát, s a horvátországi eseményekről beszélt.

Nyomatványokat most már nem mernek terjeszteni.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1902/3-ik évi érettségi vizsgálatok szóbeli része f. hó 20., 22., 23. és 24-ik napjain volt dr. Beke Manó budapesti tud. egyetemi tanárnak, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről kiküldött biztoshoz elnöke és dr. Diószeghy József kereskedelmiügyi miniszteri s. titkárnak mint a kereskedelmiügyi miniszterium részéről kiküldött biztoshoz, társelnöke alatt. A szóbeli vizsgálatot megelőzőleg tartott közös értekezleten a bizottság az érettségi vizsgálatra jelentkezett 37 növendék közül 36-ot szóbelire bocsátott, míg egyet az írásbeli vizsgálat alapján egy évre visszautasított. A szóbeli vizsgálat befejeztével megtartott záró értekezlet eredményéhez képest 12 növendék jól felelt meg, 18 növendék megfelelt, 5 növendéket a bizottság szeptember hóban leteendő javító vizsgálatra utasított, egy növendéket pedig egy év múlva a vizsgálat megismétlésére utasított. *Jól feleltek meg:* Csáthurner Lajos, Deutsch Oszkár, Dreissiger Miksa, Gellén László, Gráner Géza, Klein Dezső, Kulesár József, Siposs Ernő, Takács József, Török Gyula, Wettendorfer Alfréd, Wilner Kálmán. — *Megfeleltek:* Anders Károly, Andor István, Baán Ernő, Bodó Ferenc, Cseh Béla, Ekstein Vilmos, Erdélyi Gyula, Fangler Lajos, Fürst Jakob, Glasgall Vilmos, Goldring Salamon, Grosz Ernő, Kárner Rudolf, Kovácsévich Elek, Mersits Richárd, Mester István, Steiner Henrich, Weisz István. — A bizottság a Zalamegyei Központi Takarékpénztár által a két, legjobb érettségét tett növendék részére adományozott 10—10 koronás arany jutalmat Dreissiger Miksa és Takács József növendékeknek ítélte oda, egyúttal az adománytörvény jogkönyvtel fejezte ki köszönetét. — Az eredmény kihirdetése f. hó 24-én délelőtt 10¹/₂ órakor volt, mikor dr. Beke Manó elnök megható beszédet intézett az életbe lépő növendékekhez, miután előzőleg elismeréssel szólt arról a szorgalomról, amelylyel a növendékek az érettségi vizsgálatra készültek s aminek a szóbeli vizsgálat alkalmával szép tanujelét adták.

Felülfizetések. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesületének nyári multságán a következők voltak szivesek felülfizetni: Fischer Mór 10 K, dr. Czinder István 6.80 f, Kummer Gyula 6 K, Faragó Béla, dr. Klein Lajos 5—5 K, Gyarmati Vilmos 3 K, Breisach Sámuel 2.80 f, Heinrich Vilmos, N. N. 2.40—2.40 f, Balassa Benő, Schütz Sándor, Löwenstein Jakob, Berger Jakob 2—2 K, Neufeld Izidor, Eisinger József, 1.60—1.60 f, Fangler Mihály, Klein Sándor 1.40—1.40 f, Weisz (Zalaszentgróth), Löwinger Simon, Steiner Lipót (Zalatárnok), Weinberger Jakob, Pfeiffer Henrik, Preszler Gyula 1—1 K, Várhidy Lajos, Grünwald Irma és Kata, Léránt György, Krosetz Gyula, Krosetz István, Komlós Miksa, Grünwald Aladár 80—80 f, Galambos Gyula, Veisz Ignác, Kaiser Albert, Veisz Vilmos, Pászto Ferenc, Schütz Samu, dr. Kaszter Ödön, Szamek Adolf, N. N. A felülfizetőnek ez uton mond hálás köszönetet a rendezőség.

A Körmen—muraszombati vasutat a kereskedelmi miniszter a 7,600.000 korona építési költségek 18% erejéig segélyezi. Ez a vonal Zalavármegyére is igen fontos, ezért örömmel vehetjük tudomásul, hogy aránylag rövid idő alatt alapos reményünk lehet annak kiépítéséhez.

Nyári multság. A zalaegerszegi önk. tűzoltó testület f. évi augusztus 2-án tekeversenyvel egybekötött táncmultságot tart a kaszaházi kertben.

A sorozás. A katonának való legénység még most is kétségben van, hogy ráhuzzák e októberben az uniformist, vagy otthon maradhat a falujában még egy esztendeig. Mert hát a sorozást többször el kellett hagyni a politikai helyzet miatt. Az új miniszterelnök ígéretet tett, hogy az aratás előtt nem ujoncoztat, nehogy a népet elvonja a kenyérkereső munkától. Ha a politikai láthatár kitisztul, az aratás után meg lesz a sorozás, amelyet a honvédelmi kormány legújában is elhalasztott további rendelkezésig.

Vásár áthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Zalaapáti községben folyó évi május 27-ére esett, de elmaradt országos vásár folyó évi július hó 1-én, Hetés községben folyó évi június hó 8-ára eső országos vásár pedig

ez évben kivételesen június hó 30-án tartassék meg.

Ellopták a zsebóráját. Pordinánd Antal Zala-utcai lakos napszámos a minap munkára menvén, otthon hagyta a nickel zsebóráját és láncát. Egy ismeretlen legény bement a szobába, a hon talált 11 éves fiut elküldte a szomszédba, az alatt magához vette az órát és láncot s ellopta. Károsult a tolvaj kilétét nem ismeri, csak mások elbeszéléséből tudja, hogy egy paraszt legény volt. Panaszára a rendőrség megindította a nyomozást.

Megvert véször. Sertésvész lépett föl a megye egyik községében. Az előjáróság elrendelte a törvényszerű zárlatot és a község határában felállította az úgynevezett »vészöröket« a kiknek hivatása, hogy az utazó közönséget a járványra figyelmeztessék s megakadályozzák, hogy a fertőzés továbbterjesztésére alkalmas állatok és tárgyak se ki, se be ne szállíttassanak. Egyik őrt működése közben egy helybeli kocsis megtámadta és úgy istenigazában elverte. Mivel a hatóság részéről kirendelt őr, ebbeli minőségében hatósági közegnek tekintetik, a kocsis ellen megindították a bünyefítő eljárást.

Betöréses lopás. Olában betörték egy éléskamrába s elloptak egy 30 literes vinydely tele zsirral. A káros panaszára a rendőrség megindította a nyomozást és hallomás szerint — olyan gyanuok vannak már a kezében, a melyek a tettes kilétére vezethetnek.

Kémény tűz. Bita Károly eszéiuteai lakos házában levő kémény f. hó 23-án d. e. 10. és 11. óra közt kigyult, azonban kár nem történt. A kéményben összegyülemlt korom kiégett a nélkül, hogy akármiben is kárt tett volna.

Tolvaj csemeték. Császár Gyula 9 éves és Böcskei Ferenc 13 éves fiuk a minap bemásztak az ablakon egy lakásba a melyről tudták, hogy gazdája fürdőre ment. Ott mindent össze-vissza kutattak, egyik ágyban megháltak, reggel pedig két kabátot, egy legyezőt és más apró tárgyakat magukhoz véve, miután a lakást összepisztították, az ablakon át megszöktek. Egyik szomszéd panaszára a rendőrség a két jó madrat kipuhaltatta és a bűnvizsgálatot ellenük megindította.

Névváltoztatás. Kiskoru Szamek Margit nagykanizsai lakos családi nevének »Szabó«-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Balatonai gőzhajózás. Julius és augusztus hónapokban a balatonai gőzhajók a következőképp fognak közlekedni. Sifók és Fűred között naponként mindkét irányban 4—4 hajójárat lesz, ezek egyike Almádit és Kenesét is érinti. — Boglár—Révfülöp—Badaacsony és Fonyód között naponként 2—2, ezenkívül Boglár és Révfülöp között 1—1 harmadik járat is lesz. — Az összes állomások között hetenként 3—3 hajójárat fog közlekedni. Keszthelyre érkezik szerdán déli 1 ó. esütörtökön 2 ó. 10 p.-kor és pénteken este 10 ó. 50 p.-kor. Keszthelyről indul szerdán délután 3 ó. pénteken és szombaton reggel 6 órakor. Keszthelyről ezenkívül indul Fonyód érintésével Badaacsonyba esütörtökön d. u. 3 ó. -kor, visszaérkezik este 9 ó. 45 p.

Ménlovak osztályozása. A pallini állami méntelepen elhelyezett ménlovak osztályozását illetve selejtezését f. évi augusztus 3-án, Nagyatádon pedig augusztus 4-én eszközlik. A kislejteztett tenyésztésre még alkalmas ménnek ott nyomban el is adtnak.

Verekedő cigány. Horváth Károly kukálló nagy lármaival jött végig egyik éjjel a Kossuth-utcaán. Többen csitították a duhajkodót, de hiába, nem hajolt a szép szóra, hanem még fékteleből kurjongatott és ordította. Néhányat az őt csitítók közül megtámadott és csak úgy kerülhették el a biztos ütlegelést, hogy kitértek az utból. Utóbb a rendőrséget is megtámadta s egyik rendőrt tetteg bántalmazta is, a miért megindították ellene a büntető eljárást.

Elpáholták egymást. Horváth Kálmán és Pintér Sándor régi haragosok voltak. A hol szerit tehették, bántották, boszantották egymást. A minap aztán teljes erővel tört ki közöttük a háborúság. Horváth elment Pintér lakására hogy megverje ellenfelét, ez védekezett a hogy tudott ezen közben egy magyarosan elpáholta egymást. Mindkettő orvosi segínyt volt kénytelen igénybe venni. Az esetnek a büntető bíróságnál lesz a folytatása.

Villámütés. Perlakon f. hó 21-én délután 3^{1/2} órakor Lonesaries Mihály istállójába a villám beütött s azt felgyújtotta, valamint a szomszéd pajtáját. A szakadó eső dacára úgy az istálót, mint a pajtát a tűz elhamvasztotta.

Uj szőlőbetegség. A szőlőkben pusztító közönséges szőlőmolyon kívül más fajú moly is mutatkozik, még pedig sokkal nagyobb számban, mint amaz. Erről az új fajta molyról kitűnt, hogy vörhenyeges (Eudemis botrana), mely régebben Ausztriában pusztított, újabban pedig Amerika, Francia és Bajorország szőlőiben pusztít. Nálunk eddig nem észlelték, de mostani tömeges rajzása után okunk lehet az aggodalomra. Veszedelmesége abban van, hogy évenként 3 ivadéka van és tömegesebben mutatkozik a rendesnél. Csak lepke korában ismerhető fel, mert hernyója és életmódja egészen olyan, mint a közönséges szőlőmolyé. Jó lesz a szőlőket gondos vizsgálatnak alávetni. A védekezés ugyanolyan, mint a közönséges szőlőmoly ellen, de nagyobb kitarással és több gondnal kell folytatni. A szükséges utmutatást megadják a szőlőszeti felügyelők s vinecellériskolák. De a földmivelésügyi minisztérium borászati osztályában s a »rovartani állomáson« Budapest, II., Oszlop-utca 26. sz. alatt is lehet utmutatást kapni.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferenc József keserűvizet.

Erdőőri szakiskolák tanulóinak fölvétele. A királyhalmi, vadászerdei, lipitújvári és görgény-szentimrei m. kir. erdőőri szakiskolákba melyeknek tanfolyama 2 évre terjed — a f. évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségen több tanulótl fölvesznek. Kérvények folyó évi július 15-ig a m. kir. földmivelésügyi minisztériumhoz nyújtandók be.

Időjárás. Annyi volt az idén a cserebogár, hogy főnkre tették a gyümölcsfákat. Még mindig akad néhány satnya maradványa a milliárdnyi rajnak, amely a szilvafák megmaradt lombján tengeti utolsó napjait. De még ez a késői ivadék sem képes a nyár kezdetét megjósolni. Pedig úgy tartja a paraszt kalendárium, hogy mikor a cserebogár pusztulni kezd, közel vannak a meleg napok. — A mult héten szeszélyes, borongós, hűvös időjárás uralkodott. Felső kabátokban, esernyőkkel felfegyverkezve jártunk s nyakig be kellett gombolkozni a goromba szél ellen. A hét elején felhővel volt borítva az ég; két nap óta derült, de folyton erős szél fúj. A hőmérő reggel 8—10°-ot mutat R. szerint.

Gárdátlan borju. Egy 9 hetes, vörös tarka szőrű, bikaborjut fogtak el a hegyben s Nagy Károly csariti lakosnál helyezték el. Igazolt tulajdonosa ott átveheti.

Talált tárgyak. Egy karikára fűzött 4 db. kisebb és egy nagyobb kulcsot találtak és átadták a rendőrségnek, a hol a jogos tulajdonos átveheti.

Az osztálysorsjáték most befejezett II. osztályu huzásán a 25.000 koronás főnyeremény a 52235 számrá esett. A sorsjegyet Gaedicke A. Budapest ismert szerencsegyűjtődjé adta el. — Tényleg nem mulik el huzás a nélkül, hogy ez a cég egy főnyereményt ne mutatna fel, olyannyira, hogy a nagyközönség körében máris szálló igévé vált a Gaedicke szerencsegyűjtődjé és mindenki csak ezen cégtől akarja sorsjegyeit vásárolni.

Böhnel Miksa órák Bécs, Margaretenstrasse 48. egy valódi amerikai nickel — anker-roskopf — órák, láncokkal és tokkal együtt küld 6 koronáért mindazoknak, kik erős, megbízható és tartós órákat akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és a legkedveltebb strapa óra. Utánzatoktól óvakodjunk. Bővebbet lásd a mai hirdetések között.

Mult hetivásár. A mult hirdetésre felhajtottak 300 darab szarvasmarhát, mikből eladásra került 163 darab. Ezek közül 10 darabot külföldre szállítottak el.

Gazdátlan eb. Egy fekete szőrű mintegy két hónapos, szép értékű fajkutyát vetődött özv. Miszory Kálmánéhoz, a hol gondozás alá vették. Tulajdonosa ott átveheti.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50

kilogrammonként: *lóhere* 70—75 K; *lucerna* 55—60 K; *impregnált répmag* faj szerint 35—48 K; *répmag kereskedelmi áru* 27—44 K; *muhar* 8—8^{1/2} K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén június 21-én a hivatalos adatok alapján: *lépfene*: Drávaszentiván 1 m.; *veszettség*: Stridó 1 u., Lendvaujfalu 1 u., Sümeg 1 u.; *ragadós száj- és körömfájás*: Óhid 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: Kapeza 1 u., Drávavashid 1 u., V. Hegykerület 1 u., Murakereszturkollátság 1 u., Becehely 1 u., Csörnyeföld 2 u., Dobri 2 u., Egyeduta 2 u., Erdősfa 5 u., Letenye 1 u., Felsőszemenye 1 u., Rátka 1 m., Gutorföld 1 u., Kissziget 1 u., Karácsosnyfa 1 u., Mikefa 1 u., Nagylengyel 1 u., Tárnok 1 u., Pókafa 3 u., Alsómihályovecz 5 u., Draskovecz 4 u., Hegymagas 3 u.; *rühkór*: Orosztonybaksháza 1 u.; *sertésorbánc*: Vonyarecvashegy 1 u., Alsórajk 9 u., Dömefföld 4 u., Csabrendek 4 u., Szegvár 1 m., Diszel 8 u., Gyulakeszi 2 u., Hegyesd 6 u., Köveskálta 6 u., Mindszentkálta 4 u., Nagypécsely 1 u., Szentantalfa 11 u., Szigliget 2 u., Vászoly 16 u.; *sertésvész*: Alsólendva 3 u., Alsószenterzsébet 8 u., Gáborja, háza 3 u., Balatonmogyoród 1 u., Galambok 9 u., Homokkomárom 1 m., Komárváros 6 u., Szepetnek 1 u., Karmaes 1 u., Bucsuta 1 u., Marócz 7 u., Oltárec 5 u., Rátka 1 m., Szécsi-sziget 1 m., Tormaföld 1 p., Tótszerdahely 1 m., Kerkaszentmihályfa 2 u., Lenti 1 u., Lentszombathely 1 m., Mumor 7 u., Németfalu 1 u., Nova 5 u., Ortaháza 5 u., Zalaszentmihály 9 u., Muravid 8 u., Káptalanfa 1 m., Megyer 7 u., Boeczöld 4 u., Kemendollár 4 u., Pusztaderies 4 u., Zalaistvánd 8 u., Dötk 6 u., Túrje 6 u., Zalaegerszeg 5 u.

Irodalom.

Harminchét év a magyar közéletből. A modern Magyarország hatalmas fejlődésének legszebb korszaka esik bele abba a harminchét esztendőbe, a mióta az Egyetértés, ez a legnagyobb és legnagyobb hirlap magyar függetlenségért, magyar önállóságért, magyar nyelvért és szubvenciójáért harcolt. A sikerek és vívmányok között, a melyeket e kitartós, folytonos küzdelem termelt, nem kis jelentőségű a legújabb: a lelkes harc arra kényszerítette a bécsi kezet, hogy a nemzetrontó katonai javaslatokat visszavonja. Oroszlánrésze ennek a győzelemnek annak a lankadatlan és lelkes munkásságnak köszönhető, melyet az Egyetértés a legutóbbi politikai küzdelemben kifejeztek. De már érdemei is vannak ennek a hirlapnak. Több évtized megmutatta, hogy az Egyetértés mindig első iparkodott lenni az értesítés gyorsaságában és megbízhatóságában. Terjedelme, formája megengedte, hogy nemesak a politikának szánjon bőséges teret, de minden napi eseményt kimerítően és híven ismertessen és tárgyaljon, s az irodalmi olvasmányok terén is többet és jobbat nyújtson bármely lapnál. Politikai vezető cikkeit írják Kossuth Ferenc főmunkatárs, Fenyő Sándor főszerkesztő, Eötvös Károly főmunkatárs, Mezei Ernő, Szatmári Mór orsz. képviselő, Rátkay László orsz. képviselő, dr. Pap Dávid, Kálnoki Izidor, Sebes Dénes orsz. képviselő, Molnár Márton felelős szerkesztő, dr. Bokor József egyetemi tanár, Lengyel Zoltán, orsz. képviselő. Irodalmi része is szinte páratlan a magyar sajtóban. Tárcairói: Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly, Heltai Jenő, Gárdonyi Géza, Timár Szaniszló, Szaboleska Mihály, Endrődi Sándor, Martos Ferenc, Kürthy Emil, Fényes Samu, Várad Antal, Lippich Élek, Beniczkiné Bajza Lenke, Fabula János, Baáry Elemér, Miklós Jenő, Szentmihályi Gyula, Czöbel Minka, Radó Antal. Karácsosnyra az Egyetértés becses és nagyértékű Rákóczy-albumot küld teljesen ingyen előfizetőinek s a most belépők azonnal megkapják az album egyik műmellékletét, Kossuth Lajos fametszetű legjobb arcképét. Az Egyetértésre előfizetni a kiadóhivatal útján lehet. Budapest, Vármegye-utca 11., egy hónapra 1 frt 20 kr-ért, negyedévre 5 forintért.

Tizenkét ajándékkönyv. Ez az a páratlan kedvezmény, a miben a „Magyar Hirlap“ az előfizetőit karácsosnyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és kül-

földi írók művei, — jobbára érdekesregény tehát egy egész kis könyvtár „Magyar Hirlap“ meglepően bőkezű ajándéka a saját közönségének. Ahány hónapig egyévben előfizetője valaki a „Magyar Hirlap“-nak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsosnykor. Aki például július 1-től kezdve járattja a lapot december végéig, annak a kiadóhivatal annakidején hat kötet regényt küld. Magától értetik, hogy az egész éves előfizetők, ha mindjárt csak havonként küldik is be az előfizetési pénzt, tizenkét könyvet kapnak. Ezek közül az ajándékkönyvek közül egy fölöttébb érdekeset mutatványul már most július elején szétküld a „Magyar Hirlap“ előfizetőinek. A „Magyar Hirlap“ ismét bámulatos, szinte rendkívüli munkát végzett a sajtó szolgálat terén. Utólérhetetlen volt abban, ahogy a világraszóló, s annyi izgalmat okozott a szerb királydrámáról a legpontosabban a legmegbízhatóbban s a legrészletesebben tájékoztatta olvasóit. Minden adata bő és kimerítő, s amellet teljesen igaz volt. A hirszolgálat legmagasabb színvonalán állott ezuttal is a »Magyar Hirlap«, mint általában mindig. Ez a pontosság, megbízhatóság és szavahihetőség jellemzi a »Magyar Hirlap«-ot minden tekintetben. Mindent a közönségért! ez jelszava a »Magyar Hirlap«-nak. Ezt találjuk a politikájában, amely rendíthetetlenül szabadelvű és demokrata. Ezt minden akciójában, mely feltétlenül a magyar érdekek védelmében eszecsosodik ki. A »Magyar Hirlap« teljesen szabad és független minden párttól, osztálytól és érdekesoporttól. Egyetlen vezérrelve az igazság. Egyetlen célja, hogy önzetlenül tegyen szolgálatot a közügynek, főképpen pedig a magyar ügynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hirlapírók. Cikkei ennél fogva rendkívül érdekesek, alaposak, és minden irányban tökéletesen tájékoztatók. A »Magyar Hirlap«-ot minden közleményében a jó izlés és a tiszta erkölcs vezeti. Hogy mennyire kedvez közönségének, azt a nagy változatossággal bizonyítja, amely hasábjain annyira szembeötlő. A rendes újságrovatokon kívül, melyek mind bőveks tartalmaznak, van a »Magyar Hirlap«-nak vasárnaponként »Asszonyok rovata« című érdekes cikksorozata, főképpen nők számára. A »társaság« rovatban mulattató olvasmányt talál az olvasó. A »közgazgatás« című rovat közlései pedig a legnagyobb szakavatottsággal ölelik fel az idevonatkozó kérdéseket. A »Magyar Hirlap« nekének megfelelően, minden ízében teljesen, tökéletesen, »osztatlanul magyar!« Ami magyar ügy és magyar érdek, annak nincs hivebb, kitartóbb szószólója a »Magyar Hirlap«-nál. Tizenkét ajándékköteten kívül még más értékes kedvezményei is vannak a »Magyar Hirlap«-nak. A »Magyar Hirlap« előfizetői kedvezményes áron kapják meg a »Divat Szalon«-t negyedévre 2 koronáért. A legjobb »Képes gyermeklap«-ot negyedévre 1 koronáért. A kitűnő képes hetilapot, az »Ország Világ«-ot negyedévre, a »Magyar Hirlap«-pal együtt 9 korona 50 fillérért. A »Szerkesztői üzenetek« rovatában minden előfizető pontos és lelkiismeretes felvilágosítást kap bármely komoly, bizalmas kérdésre. Előfizetési ár. A »Magyar Hirlap« előfizetési ára: negyedévre 7 korona, félévre 14 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A »Magyar Hirlap« kiadóhivatala V., Honvéd-utca 10.

A szerb vérfürdő. A belgrádi véres, borzalmas események foglalkoztatják most a közvéleményt. A közkezdveltségnek örvendő Csillag Máté által szerkesztett »Képes Családi Lapok« ez a 25 éve fennálló szépirodalmi hetilap Sándor és Drága lemeszárlása alkalmából rendkívüli számot adott közkézre, mely az összes eddig megjelenteknél sokkal kimerítőbben, bővebben érdekesítően tárgyalja az Obrenovics család végpusztulásának történetét. Az igen érdekesen megírt számot több mint 50 kitűnő kép tarkítja, melyet a Karagyorgyevics és Obrenovics család 100 éves viaskodásait tárják elénk. Megtaláljuk a »Képes Családi Lapok« ezen számában a paraszt dynasztia keletkezésének, a Szragyorgyevicseknek, Obrenovicsoknak, Millánnak, Natáliának, Sándornak, Dragának igen hű élet-történeteit és az események méltatását egészen a rémes királygyilkosokéig. A »Képes Családi Lapok« ezen rendkívüli érdekes száma kapható minden nagyobb könyvkereskedésben és megrendelhető 40 fillér előzetes beküldése ellenében a kiadóhivatalban Budapest, VI., Ó-utca 12. Különben a »Képes Családi Lapok« előfizetési ára 3 óra csekély 3 korona.

Kosciusko. A kiről zeng a dal és szól a példaszó, nemzetének hőse, szabadság bajnoka, a lengyelek híres vitéze 1752-ben született, mint egy köznemes fia. Atyját megölték a parasztok, őt, mikor egy főúri kisasszonyba mert szeretni, gyalázatosan megbántották annak rokonai. Szégyenében Amerikába ment, hol Washington alatt ezredes lett. Az orosz lengyel háborúban kaszás paraszttal elfoglalta az orosz ágyukat; diktátora volt nemzetének paraszt-zubbonyban, csamarában, a melyet elvből öltött fel, mert ő a parasztkban látta a nemzet erejét. Az ország vele is tartott mindig, de mikor a cárú Svárovot, a török háborúban sem félelmet, sem kiméletet nem ismerő hősét küldte a lengyelek ellen, hiába volt a lengyel vitézek hősiességének állása. Kosciusko Maciejovici mellett elveszti a döntő csatát, a fél sereg fogságba esett, az ágyuk elvesztek, Kosciuskot súlyosan sebesülve találták meg az oroszok a csatatéren. Vele veszett a győzelem reménye s a nemzeti kormány hiába ajánlotta föl váltságúll az összes orosz foglyokat. Kosciuskoról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 186. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvételársága Budapest, VIII., Ullői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján havi részletfizetésre is.

Adatok Zalavármegye selyemtenyésztéséhez.

A vármegye néhány községében a selyemtenyésztés terén igazán örvendetes fellendülés mutatkozik. Így Muraszentráton községben az idén 63 selyemtenyésztő volt, kik 652 koronát kaptak gubók ára fejében. A selyemtenyésztés megkezdése óta pedig 3,573 koronát szereztek.

Kotori községben 15 selyemtenyésztő 428 koronát kapott a gubóért. Mióta pedig selyemtenyésztéssel foglalkoznak, 2,977 koronát kerestek.

Alsódomboru községben az idén 19 selyemtenyésztő 556 koronát keresett a selyemtermelésből. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség működésének megkezdése óta pedig 2,818 koronát tesz ki a tenyésztők keresete.

Azon örvendetes tapasztalat pedig, hogy a vármegyeben a selyemtenyésztés révén eddig 57,844 koronát fizettek ki, még inkább fokozza elismerésünket azon tényezők iránt, a kiknek jóindulatu támogatásával tarthatjuk fenn mai állapotában a selyemtenyésztést és fejleszthetjük ezt tovább.

Csakis a szederfa hiánya miatt nem fejleszthető a selyemtenyésztés, sőt sok esetben az meg sem kezdhető.

Bátran elmondhatjuk, hogy selyemtenyésztésünk jelene és jövője a szederfaállomány mentől nagyobb mérvű szaporításától és a kiültetett szederfák gondos ápolásától függ.

A községek iltetnek szederfákat. De ezzel kapcsolatban, sajnos jelenséget, fel kell tüntetnem, hogy a kiültetett szederfák nem részesülnek kellő gondozásban és ennek következtében aránytalanul sok szederfa pusztul el évenként.

Igy például Buttyán községben az idén elpusztult 2 darab; Szoboticzán 4 darab; Bajcsa községben 61 darab, Fityeházán 67 darab, Murakereszturon 34 darab.

Az egész vármegyeben pedig 171 darab szederfa ment tönkre.

Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy szintén a selyemtenyésztés rovására esik az, hogy szederfák helyett kisebb-nagyobb mérvben másnemű fát iltettek közterületekre: Fityeháza, Légrád és Murakeresztur községben.

Hátrányos a selyemtenyésztésre nézve az is, hogy a muraszentrátoni selyemtenyésztők kisebb-nagyobb távolságból kénytelenek beszerezni a szükséges szederfalombot.

Szintén nagy kárára van a selyemtenyésztésnek az, hogy a tenyésztőket gátolják a szederfáknak szabad lombzásában. És habár ezen kihágásokat a törvény szigorával köteles az előjáróság megtorolni, mégis ez irányban sok községek mulasztás terhel az idén is, jóllehet ezen visszaélésekre már a múlt évben is felhívták az előjáróság figyelmét.

*) Az országos selyemtenyésztési felügyelőség jelentése alapján.

Ezen községek: Drávavásárhely, Órség és Kiskomárom.

Végül fel kell említenünk, hogy Bajcsa községben a faiskolat rosszul kezelik. Ezt pedig annak tulajdonítjuk, hogy a járási faiskola felügyelő a faiskolakezelőt és munkást nem oktatta ki kellően a teendőkre nézve, a község előjárósága pedig nem gyakorolja a szükséges ellenőrzést ebben az irányban.

Vannak, a kik hangoztatják, hogy a szederfaállomány szaporítását epreskertek létesítésével lehetne legelőszérűbben előmozdítani. Magam is igen célravezetőnek tartom ezt és örömmel veszem, ha epreskerteket is létesítenek ott, a hol ez lehetséges.

Itt szívesen elmondom, hogy Drávacsány, Nyírvölgy és Zalaújvár község már létesített ilyen epreskertet.

Ámbár az ilyen epreskertek csak kisebb mérvű hozzájárulást képeznek a szederfaállomány szaporítására, de sohasem fogják pótolni a közutak melletti fásítást. Mert egy katasztrális holdra tíz méteres távolságban 85 darab fát helyezhetünk el, míg ugyanolyan távolságban egy kilométer utszakason jobbról és balról egyuttvéve 200 fa iltethető el. Másrészt felette nagy, sőt legtöbb esetben leküzdhetlen nehézségekbe iltözik az ilyen epreskertek céljára szolgáló alkalmas területek megszerzése.

Hogy legfeljebb csak kisegítésül lehet használni az epreskerteket, ezt bizonyítja az is, hogy a midőn a járási főszolgabirtól és a községek-től véleményt kértem arra nézve, vajjon célszerűnek tartanák-e a közutak kétharmad részének szederfával leendő befásítását, erre nézve Zalavármegyeben eddig 4 főszolgabíró és 47 község, a többi vármegyeben pedig 109 főszolgabíró és 768 község igennel felelt, sőt azt határozottan szükségesnek jelentették ki.

A selyemtenyésztési felügyelőség elismeréssel említi fel, hogy a vármegye tisztikara mindig készséggel karolta fel a selyemtenyésztés ügyét s felemlíti, hogy ezt s a szederfatenyésztést hathatósan támogatták.

Zalavármegyeben egyuttvéve 1902-ben 65 községben 494 tenyésztő 3,865 kgr. gubót termelt és 6,904 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 82 koronára rugott a vármegyeben. A selyemtenyésztés megkezdése óta 57,844 koronát fizettek ki a vármegyeben.

Szederfaállománya: Közterületeken lombszedésre alkalmas szederfa van 1,474 darab, esik átlag egy tenyésztőre 3 darab. Ez évben adott a vármegye községeink az intézet 36,210 darab, magántelekeknek 103,765 darab, összesen 139,975 darab 2—3 éves szederfacsemetét; továbbá a községeknek 100 darab kiültetésre alkalmas szederfát. Tönkrement 171 darab szederfa.

Csáktornyai járásban egyuttvéve 1902-ben 17 községben 220 tenyésztő 1,212 kgr. gubót termelt és 2,139 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 9 korona volt, legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 49 koronára rugott a járásban. A selyemtenyésztés megkezdése óta 10,742 koronát fizettek ki a járásban.

Szederfaállománya: Közterületeken lombszedésre alkalmas szederfa van 570 darab, esik átlag egy tenyésztőre 2 darab. Ez évben tönkrement 2 darab.

Perlaki járásban egyuttvéve 1902-ben 14 községben 101 tenyésztő 989 kgr. gubót termelt és 1,760 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 16 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 66 koronára rugott a járásban. A selyemtenyésztés megkezdése óta 12,791 koronát fizettek ki a járásban.

Szederfaállománya: Közterületeken lombszedésre alkalmas szederfa van 695 darab, esik átlag egy tenyésztőre 6 darab. Ez évben tönkrement 4 darab.

Kanizsai járásban egyuttvéve 1902-ben 6 községben 29 tenyésztő 308 kgr. gubót termelt és 562 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 19 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 53 koronára rugott a járásban. A selyemtenyésztés megkezdése óta 10,523 koronát fizettek ki a járásban.

Szederfaállománya: Közterületeken lombszedésre alkalmas szederfa van 114 darab, esik átlag egy tenyésztőre 4 darab. Ez évben tönkrement 165 darab.

Lendvai járásban egyuttvéve 1902-ben 2 községben 15 tenyésztő 56 kgr. gubót termelt és 97 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 6 korona volt; legmagasabb kere-

sete pedig egy tenyésztőnek 14 koronára rugott a járásban. A selyemtenyésztés megkezdése óta 604 koronát fizettek ki a járásban.

Szederfaállománya: Közterületeken lombszedésre alkalmas szederfa van 21 darab, esik átlag egy tenyésztőre 1 darab.

Vannak a vármegyeben olyan községek, a hol közterületeken nicsen elegendő szederfa arra, hogy ott a selyemtenyésztést nagyobb mérvben meg lehetne kezdeni. Sőt azoknak környékén sem található oly mennyiségben lombszedésre szederfa, hogy egy külön selyemtenyésztési felügyelőségnek a felállítása indokolt volna.

Vannak továbbá olyan községek, a hol közterületeken található annyi szederfa, hogy a selyemtenyésztést meg lehet ugyan kezdeni, de annak fejlesztésére most még nem gondolhatunk, mivel ez irányban nem elegendő a létező szederfaállomány.

Az ilyen községek azonban annyira távol esnek a kerületi selyemtenyésztési felügyelőtől, hogy ennek működési körébe nem oszthatók be.

Ilyen községek valamelyikébe rendszeren egy külön oktatót küldött a felügyelőség, a ki a termelőket gyakorlatilag bevezeti a tenyésztésbe.

Ilyen oktatót küldtek az idén a pacasai járásba Pölöske községbe. Ennek működési körébe tartozott: Bak, Baktüttös, Balatonederics, Bucsuszentlászló, Gelse, G. ülevész, Keszthely, Neszele, Pacsatüttös, Pókafa, Pölöske, Sándorháza, Söjtör, Sümeg, Szentandrás, Szepetk, Teskánd, Túrje, Zalaegerszeg, Zalaistvánd és Zalaszentmihály község.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkint.

			Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint	.	7.—	7.10
rozs	»	.	6.—	6.20
árpa	»	.	5.50	5.80
zab	»	.	5.80	6.—
lóher	»	.	—	—
tengeri	»	.	—	—
bükköny	»	.	5.—	5.60
fehérbab	»	.	—	—
tarkabab	»	.	—	—
hajdina	»	.	—	—
burgonya	»	.	—	—

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen drága jó férjem elhunytá alkalmával részvét nyilvánításukkal mérhetlen fájdalommat enyhíteni szivesek voltak s a végtisztesség-tételen személyesen részt vettek, ez uton mondok hálás köszönetet.

Zalaegerszeg, 1903. július 25.

özv. RIGÓ FERENCNE.

Évenkinti előállítás
39 millió szelencze.

NESTLÉ
gyermekliszt
Tejtes táplálék

csecsemők és gyomorbetegék számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.

Naponkinti tejfogyasztás 184000 liter.

Kiserlet vegett fel adag ára 1 K.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

1/4 liter bor Tempel vízzel

Kitünő hatású ital!

A szív működését szabályozza és étvágyat csinál.

Rendeljen Ön mindenütt Rohitschi Tempel-forrás vizet!

Főraktár Magyarországra:

Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8. sz.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

296/v. 1903. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró V. I. 112. számú végzése által *Muth Jakab* zalaegerszegi lakos végrehajtató javára *Fürst Benedek* zalaegerszegi lakos ellen 1820 korona 10 fillér tőke, ennek különböző időktől járó 7% kamatja, 720 korona leszámításával, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1880 koronára becsült szarvasmarhák, gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eladására 1903. július 2-ik napjának délelőtt 10 óra határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1903. évi június hó 8-án.

Nemes Sándor,

kir. bir. végrehajtó.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgálta.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől. Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs, készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér. Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszertárból Frankfurt a. M.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Zalaegerszegen, Kossuth Lajos-utca 30-ik sz. alatti házban

kárpitos- és diszító üzletet nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatoknak csinos, izléses, tartós és gyors elkészítését; és pedig: **divánok, derékaljak, (matracok) és szalmaszakok** ujonan való elkészítését s átalakítását.

A külföld nagyobb városaiban és Budapest székes fővárosban 18 éven át szerzett tapasztalataim elég garanciát nyújtanak arra, hogy — jutányos árak mellett — a legkényesebb igényeket is képes vagyok kielégíteni.

Magamat a n. é. közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradtam

kitünő tisztelettel

Graner Zsigmond

kárpitos és diszító.

Jégeladás.

Naponként reggel 6—7 óra között a Központi kávéház mellett a Fürdő-utcában levő saját házamban jég vehető.

Zalaegerszeg, 1903. június hó.

Korányi Mór.

Jó házból való róm. kath. vallású 14—15 éves iskolázott fiú

tanoncnak felvesz

JÁN FERENC

fűszerkereskedő Zalaegerszegen.

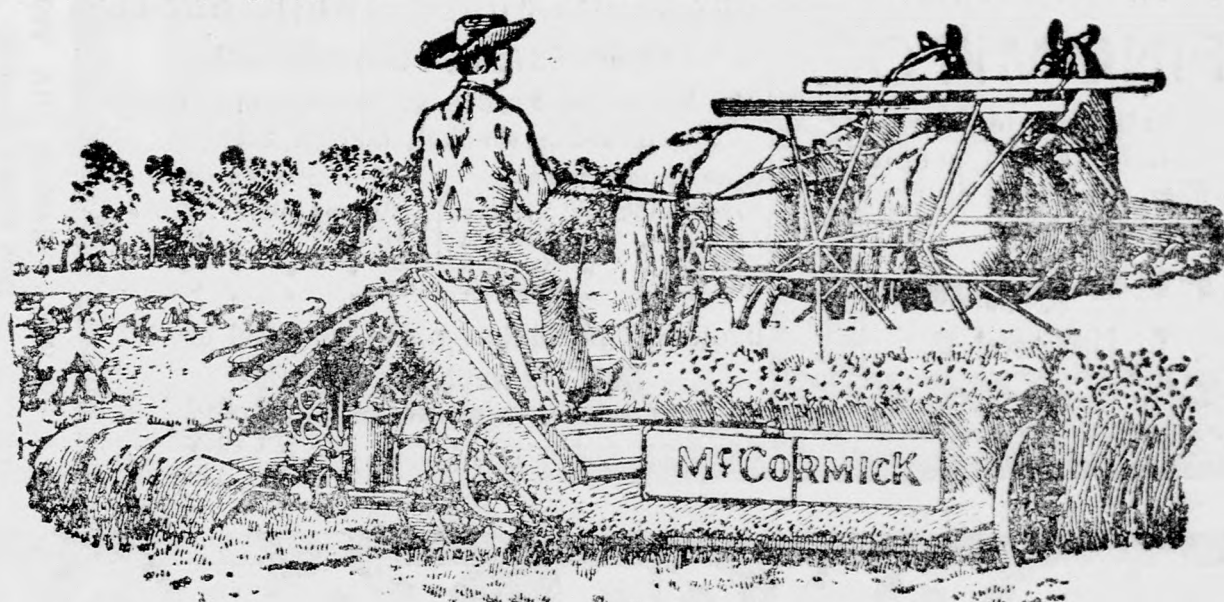
Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kéveköttőfonál gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval. A legmagassabb munkaképesség garantálva.

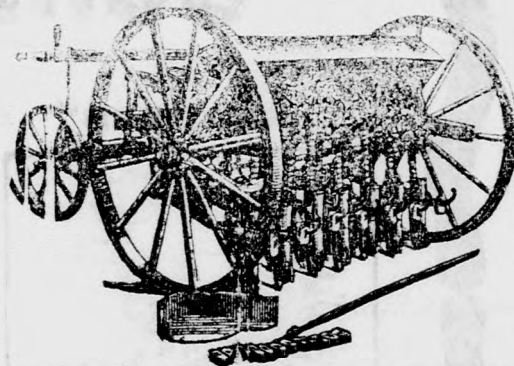
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrítők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szabad. önműködő „SYPHONIA” fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tornács valamint a vértetű kiirtására.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa

„AGRICOLA”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerék nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket, szena- és arató-gereblyék, szena-forgatók, szena és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntődék és ekegyárak

BÉCS, II, Taborstrasse 71.

Kitüntette több mint 500 arany, ezüst éremmel stb. az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszont elárusítók kerestetnek.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek: Akácia

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR Gazdasági GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőscsöplő-készlet és különf. kisebb g. gép Uszamben.

Malomberendezésekre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Hétszínű kánes hővízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücsmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmedruj az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI és HALHÓLYAG
tucszaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes bekiütése után küldi a szakma legelőbb rangú czéjei **REIF J.** specialista. Bécs, Brandstätte 3. Árjegyzék ingyen.

Modern BUTOR.
Óriási választék háló-, ebédlő-, szalon- és uri-szoba-butorkban.
Olcább mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoripárosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok és kérés- és fel. Beszélgetések létesítése céljából (postadíj jótállással)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN**

Felülmúlja az eddig ismert összes fogszerszereket.
OSAN-szájvíz-essencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szepítő-szer üvege 1 frt. Ehhez balzsameszappan 80 kr.

RÓZSATEJ
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legolcsóbb hajfestő-szer sötétszőke, barna és fekete. Ára frt 2.50

Tanningene
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kétfeltes London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktaron gyógytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő internátus bennlakó növendékek részére. Bizonyítványai államér. ények és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató

INTERNATIONAL SZÖRVESTŐ
néhányzori használat után az arczról és kézzől a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17. ●
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

Mi helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN**
(Erzsébet-körut 9-11. szám) találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatalságnak orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
szappant, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépíti. Üvege 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld

KERPEL gyógyszerész.
Budapest, V., Lipót-körut 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után teljes készpénzfizetéssel:

50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a	34 : : : 6. — 0/0-a
22 : : : 8. — 0/0-a	25 : : : 7. — 0/0-a
15 : : : 9.80%-a	15 : : : 9.40%-a

2 1/2-3% levonással:
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessen **LEOPOLD GYULA**
hirdetési irodája által
Budapest, VII., Erzsébet-körut 54

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

BÖLCSFÖLDI F. JÁNOS építkezési vállalkozó

tudatja a n. é. közönséggel, hogy elvállal bármilyen építkezési munkákat u. m. új épületek felépítését a legnagyobb terjedelemben, átalakításokat, hidakat, betonirozást és minden, az építő szakmába vágó munkákat és kezeskedik azoknak pontos elkészítéséről a lehető legolcsóbb áron.

Kívánatra költségeloirányzatot díjmentesen készít.

Egy jó házból való fiu **tanoncúl felvétetik**
Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Hirdetmény.
Nagyobb cseresznyefa-állomány-nyal bíró erdőség megvételre **kerestetik.**
Bővebb felvilágosítással szolgál a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

A leggyöngyöbb kintű és haszajtó még csepegtetőnek is adható, 25 ezrekre ára 1 korona.

Órák, ékszeresek RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó szabott árral
SERÉNYI
 órák és ékszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
 Pótkülső: II. Fő-utca 21. sz.
 Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPÁRATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályosjáték főelárulító helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella”-vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerész, 8 es. és kir. leánya József főb. udvari ezáltalója
 BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, azéhiadás, elmezavar ellen.
 E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
 Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festékes műtermében
 BUDAPEST, VII. KER., KERESZTES-UT 30. SZÁM.
 III Régi kis képek után is sikerült nagytások!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
 rüen, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetés
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
 100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsar-
 nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
 ják, gyomor-bajok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
 Ára 1 korona. Póztán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
 küldi a —
„HÖLGYEK TITKÁRA”
 füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szél-től védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legkényelmesebben vannak beren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

A szőlő peronoszporája ellen való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a
Dr. ASCHENBRANDT-féle BORDÓI-POR.

Ára Budapesten:
 50 kgr.-os zsákokban à kgr. 66 fillér,
 10 és 5 kgr.-os zsákokban, valamint
 2 kgr.-os dobozokban à kgr. 70 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítása gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálic, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye, a legkitűnőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfióvak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a
„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”
 Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:
 Gyarmati Vilmos-nál Zalaegerszegen,
 Békefi Elek-nél Zalakoppányban,
 Balogh Gyula-nál Balatonhenyén.

Vásárjog bérbeadás.

Báró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 orszá-
 gos vásáron a helypénzszedési jog folyó 1903-ik év
 október hó első napjától fogva 3, esetleg több évre
 is ismét **bérbe adatik.**

Tudakozódásra válaszol alulirott Zalaszentgróton.
Paál Viktor
 számtartó.

Kleinoscheg sec
 és
Kleinoscheg Derby sec
 elismert kitűnő pezsgő.

Kapható: Kummer Gyulánál Zalaegerszegen.

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arckenőcs
és eszéki
SZALVATOR-

szappan
eltávolítja a szeplőt,
májfoltot és a bőr
összes tisztátlan-
ságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C.

Salvator gyógytárából

Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs . 1 K 70 f.
1 drb Salvator-szappan . 1 K — f.
1 tégely kézi pászta ára . 1 K 20 f.
1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy
doboz 2 korona.

Figyelmeztetés.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkat-
részeiktől és megfelelnek tökéletesen a 71012.
sz. b. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg be-
iktatott védjeggyel el vannak látva és kére-
tik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

Török József ur gyógyosztárában
VI., Király-utca 12. sz.

Egy jobb családból származó fiu
tanulóul felvétetik
GYARMATI VILMOS fűszer- és csemege
kereskedésében Zalaegerszegen.

Teljesen ingyen

Alapítattott
1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha
értéktelen utánzatok
által hagyja magát
elámitani. Az én va-
lódi amerikai Nickel
anker-roskopf-órám
(Antimagnetique) szaba-
dalmazott email szám-
lappal, itt

látható
minta sze-
rint 3 órai
járással
egyedüli.
Kiváló el-
lenálló ké-
pessége,
valamint
pontos já-
rása által
a legked-
veltebb s a
létező leg-
jobb strapa-
óra. Külö-
nösen ajánlható üzleteknek, vasuti hivatalnokok,
csendőrség, pénzügyőrség, kalauzok, gépészek és
mindazok részére, kik egy erős, megbízható és tar-
tós órát akarnak. Ára egy szép nickel láncsal és
tokkal együtt csak

hat korona

3 évi jótállással. 3 darab vételnél csak 5 korona.
Nem megfelelés esetében kicserélem, vagy a pénzt
visszaadom. Szétküldés az I. amerikai órágyárak
vezérképviselte által

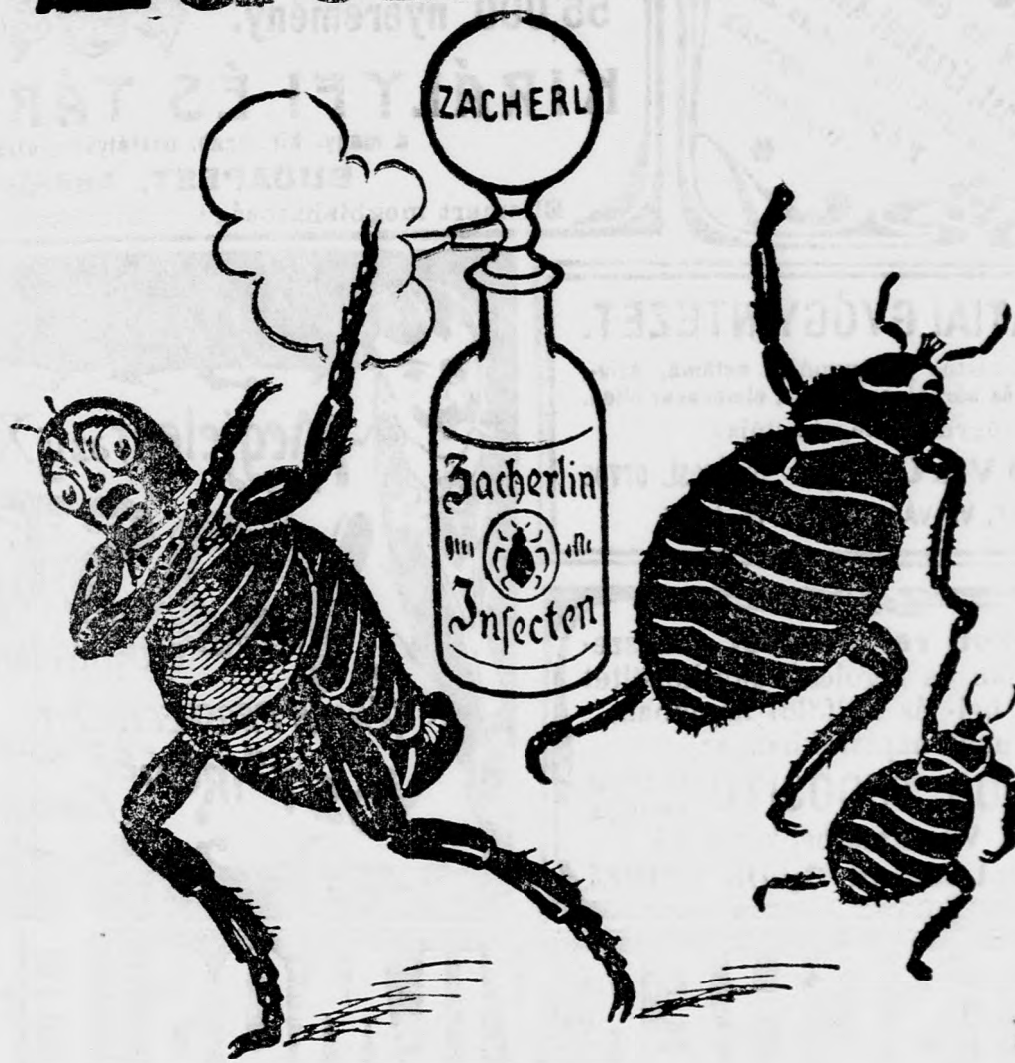
BÖHNEL MIKSA órás

Bécs, IV. Margaretenstrasse 48/148.

a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója.

ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és
imitált papír Email-számlappal ajánlanak. Ily óra
nálam 1 fnt 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem
vagyok kereskedő, hanem órás. Az én óráim finom
szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva,
pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs
fenti cégjegyzéssel ellátva, utasítsunk határozottan
vissza.

Zacherlin

Nagyszerűen hat, mint utolérhetlen rovarölő. Valódi csak palackokban.

Kapható Zalaegerszegen:

Hubinsky Adolfnál,
Kasztler Sándornál,
Gyarmati Vilmosnál,
Ján Ferencnél,
Fangler Mihálynál,
Kosztelitz Miksánál,
Reich Samunál,
Kömlos Miksánál.

Bellatinczon:

Weisz Bélánál.

Janosházán:

Federer Jenőnél,
Kohn Jakabnál,
Spitzer Sámuel utódánál,
Singer Sándornál.

Letenyén:

Epinger Ignácánál.

Pacsán:

Schleiffer M.-nél,
Pacsá és Vidéke Fogyasztási és
Értékesítési szövetkezetnél.

A. Thierry gyógyoszerész balzsama
a legjobb étrendi házi eszköz

emésztési zavaroknál, gyengeségeknél, égések-
nél; a köhögést enyhíti, a görcsöt osillapítja,
a nyálkát feloldja, tisztít. 12 kicsiny vagy 6
kettős üveggel 4 koronaért küld **A. Thierry-**
nek az „órángyal-“hoz címzett
gyógyosztára Pregrada Ro-
hitsch-Sauerbrunn mellett.

Ajánlatos nagyon utazásoknál minden esetben
magunkkal vinni.

A. THIERRY valódi centifolia kenőcse

a legerősebb húzó kenőcs, alapos tisztítás mellett fájdalom nélkül
való hatása, gyorsan gyógyítja a sebeket,
megmenti a sebet minden idegen anyag be-
hatolásától. Turistáknak, bicikliseknek és
lovaglóknak nélkülözhetlen. Postán bérmentve
2 tégely 3 K 50 f.

A. Thierry gyógyosztára az Órángyalhoz, Pregrada
Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Főraktár Budapesten: **Török I. gyógyosztára és Zágrábban**
Mittelbach S. gyógyosztára és Bécsben Brady C. gyógy-
osztára.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára leg-
szébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült
foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse**
12. Mindenütt kapható.

Nyomatott Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.